

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/431/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.77/2025/24. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Paróczai Endre Máté ügyvéd) eljáró indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.77/2025/24. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Álláspontja szerint a támadott ítéletek ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdésében biztosított, a tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint a védelemhez való alapjogával.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügy előzménye a következő.
- [3] Az indítványozót a Balassagyarmati Törvényszék nyilvános tárgyalások alapján meghozott, 2024. december 19-én kihirdetett 9.B.84/2023/122. számú ítéletével bűnösnek mondta ki emberkereskedelem és kényszermunka büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 192. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pont, (4) bekezdés], okirattal visszaélés vétségében [Btk. 346. § (1) bekezdés *b*) pont], valamint kapcsolati erőszak büntetében [Btk. 212/A. § (2) bekezdés *b*) pont]. Ezért a bíróság az indítványozót – halmazati büntetésül – 8 év, fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és a közügyektől 8 évi eltiltásra ítélte. A bíróság meghatározta, hogy az indítványozó legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes

szabadságra. A bíróság 35.506 Ft erejéig vagyonekbobzást rendelt el. A bíróság rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásáról. A bíróság akként kötelezte az indítványozót a bűnügyi költségek megfizetésére, hogy 23.898 Ft-ot az indítványozó, míg 206.014 Ft-ot az indítványozó és a III. rendű vádlott egyetemlegesen köteles megfizetni az állam javára.

- [4] 2.1. A Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítéletének előzményeként a [...] Vármegyei Főügyészség vádat emelt az indítványozóval mint I. rendű vádlottal, valamint a II. és III. rendű vádlottal szemben. A II. és III. rendű vádlottal szemben az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésen határozatot hozott.
- [5] 2.2. A Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítélete „II. A tényállás” részében I. és II. pontban a következőket rögzítette.
- [6] 2.2.1. Az I. pontban rögzített történeti tényállás szerint az indítványozó, valamint Cs. R. (a továbbiakban: Sértett1.) és az élettársa egyazon településen laktak. Sértett1. 2020 augusztusának végén az éjszakai órákban összeveszett élettársával, és segítséget keresve jutott el – az általa addig látásból ismert – indítványozó házához. Másnap az indítványozó segítséget ajánlva a Sértett1.-et a közeli városban egy fogadóba vitte, ahol „2-3 napot egymás társaságában töltöttek, mely idő alatt [...] az indítványozó] ajándékokkal halmozta el [...] Sértett1.-et], vele többször szexuális kapcsolatot is létesített. Az [...] indítványozóban] ez alatt az idő alatt kialakult az a szándéka, hogy az ekkor kiszolgáltató helyzetben, érzelmi válságban, pénz nélkül lévő [...] Sértett1.-et] kicsalja [...] -be és ott prostitúciós tevékenységre kényszerítse. Ezért felvetette, hogy [...] -ben van egy [...] nevű ismerőse, aki modell és segítene neki is modellmunkát találni. [Sértett1. ...] ezt jóhiszeműen elfogadta, és azt is, hogy ennek érdekében róla [...] indítványozó] a mobiltelefonjában fényképeket is készítsen, amelyeken [...] Sértett1.] fehérneműben volt látható”. Az indítványozó kérésére egy ismerőse – aki nem tudott az utazás céljáról – 2020. szeptember 1-jén személygépkocsival elszállította őket [...] -be, egy, az ítéletben konkrét címmel megjelenített lakásba. A megérkezést követően nem sokkal megjelent egy férfi a lakásban abból a célból, hogy Sértett1.-gyel, pénzért szexuális kapcsolatot létesítsen. Sértett1. „ezt nem akarta, mire [...] indítványozó] feldühödve közölte [...] Sértett1.-gyel], hogy prostitúciós munka céljából vitte őt [...] -be, és a tőle kapott segítséget és ajándékokat, valamint a [...] -i utat is vissza kell fizetnie. Mivel pedig [...] Sértett1.-nek]

nincs pénze így a férfival le kell feküdnie, és az ezért kapott pénzt neki át kell adnia. Azzal fenyegette meg [... Sértett1.-et], hogy ha nem hajlandó szexuális szolgáltatást nyújtani a férfinak, illetve prostituáltként dolgozni, akkor »kiveri a fogát«, »megöli« őt. [Sértett1. ...] ezen fenyegetések hatására az ismeretlen férfival 100 euróért szexuális kapcsolatot létesített. Az [... indítványozó] a szexuális szolgáltatásért kapott pénzt [... Sértett1.-től] elvette, személyi igazolványát ketté törte azért, hogy ennek hiányában ne tudjon Magyarországra visszatérni”. Mivel Sértett1. nem akart prostitúciós tevékenységet folytatni, – az indítványozó figyelmetlenségét kihasználva – segítségkérés céljából eltávozott a lakásból. Egy szórakozóhelyen az ott dolgozó magyar anyanyelvű személytől kapott segítséget. „Másnap felhívta az [... indítványozót], hogy visszakérje a személyi igazolványát és a szexuális szolgáltatásért kapott pénzt. A hívást követően a presszóban megjelent az [... indítványozó] és elkezdte rángatni [... Sértett1.-et], erőszakkal vissza akarta vinni [... a [...]-i lakásba]. Ezzel a szándékával csak az egyik alkalmazott felszólítására hagyott fel. Sértett1. végül a szórakozó helyen megismert személyek segítségével jutott vissza Magyarországra”.

- [7] 2.2.2. A Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítélete „II. A tényállás” része II. pontjában rögzített történeti tényállás szerint az indítványozó és a III. rendű vádlott korábban élettársak voltak, együtt éltek egy ingatlanban, kapcsolatukban három gyermekük született. 2018-tól az élettársi viszonyuk megromlott, de ennek ellenére továbbra is egy lakásban éltek. Az indítványozó ezt követően szerelmi viszonyba került egy másik nővel (a továbbiakban: Sértett2.), aki 2019-től az indítványozó és a III. rendű vádlott által lakott ingatlanba költözött. Sértett2. gyermekei ezalatt a nagyszülő gondozásában voltak. Az indítványozó „állandó féltékenykedése, kábítószerfogyasztása miatt kapcsolatuk mintegy egy fél év elteltével megromlott”. Ezt követően 2020. év elejétől kezdődően az indítványozó fenyegetni kezdte Sértett2.-t, így kényszerítve arra, hogy ne költözzön el, vele maradjon. „Szankcióként folyamatosan a családjával való kapcsolattartása korlátozását helyezte kilátásba, azt mondta a [... Sértett2.-nek], hogy nem láthatja kiskorú gyermekeit, illetve idős nagyszüleinek is baja lesz, ha elhagyja, majd megöli. Megtiltotta, hogy szüleivel, rokonaival kapcsolatot tartson, őket látogassa, illetve őt meglátogassák. Gyermekeivel havonta egyszer találkozhatott, amikor [... Sértett2.] nagyszülője elvitte hozzájuk a gyerekeket. Szankcióként [... Sértett2.] akarata ellenére levágta [... Sértett2.] haját, valamint lábát egy pengével hadonászva felsértette”. Bár Sértett2. a kapcsolat végleges megszakítása céljából többször elhagyta az indítványozót, azonban a fenyegetések hatására visszament az indítványozó lakásába. 2021 júliusában a közösen lakott lakásban a III. rendű vádlott veréssel fenyegette meg

Sértett2.-t és kényszerítette, hogy úgy tegyen, mintha kábítószer porciózna ki. Erről a III. rendű vádlott a mobiltelefonjával egy videófelvételt készített, melynek másolatával az indítványozó azzal fenyegette Sértett2.-t, hogy „ha megszakítja a kapcsolatukat, elhagyja a közös lakóhelyüket akkor a felvételt elküldi a rendőrségnek, börtönbe kerül és így a gyerekeit is elveszíti”. Az indítványozó a fenyegetésekkel akkor hagyott fel, amikor 2021. július 14-én letartóztatásba került.

- [8] 2.2.3. A Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítéletének indokolása rögzítette, hogy a bíróság a tényállást az indítványozó vallomásai, Sértett1. feljelentése, nyomozati vallomása, a II. és III. rendű vádlottak nyomozati vallomásai, név szerint megnevezett tanúk (III. rendű vádlott testvére, aki jelen volt a [...]i utazáson, Sértett1. szülei, egy, a [...]i lakásban dolgozó nő, Sértett2., Sértett2. nagynyja, édesapja és testvére, a [...]i út során a gépkocsit vezető férfi, valamint Sértett1. korábbi élettársa) tárgyalási és nyomozati vallomásai, valamint más, megnevezett tanúk (köztük Sértett2. testvérei) nyomozati vallomásai, a nyomozás során keletkezett, és a tárgyaláson ismertetett egyéb iratok alapján állapította meg.
- [9] 2.2.4. Az indítványozó mindkét tényállás esetében tagadta a bűnösségét. Állítása szerint Sértett1. tudott arról, hogy prostitúciós tevékenység céljából utaznak [...]be; ő kérte arra, hogy ebben segítsen neki.
- [10] A bírósági eljárás során a Balassagyarmati Törvényszék a 2023. december 12-i folytatólagos tárgyalására idézte Sértett1.-et; az idézés „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza a törvényszékre. Az indítványozó védője ezen a tárgyaláson bizonyítási indítványként Sértett1. tekintetében kérte a tanú elővezetését elrendelni.
- [11] 3. A Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítéletével szemben az indítványozó és védője jelentett be fellebbezést elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés céljából. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.464/2023/21. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, ugyanakkor utalt arra, hogy az ítéletben a bűnügyi költség esetében törvényellenes az egyetemleges fizetésre kötelezés a III. rendű vádlottal, mert a felülbírálat tárgyát képező törvényszéki ítélet egyetlen vádlottja az indítványozó. Így az ügydöntő határozat rendelkező része más vádlottra vonatkozó rendelkezést nem tartalmazhat.
- [12] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.77/2025/24. számú ítéletében pontosította az előzetes fogvatartásra vonatkozó adatokat. Megállapította, hogy a kiszabott szabadságvesztésbe mely időszakokat számítja be. Az indítványozót terhelő bűnügyi költséget 229 912 Ft-ban állapította meg és mellőzte az egyetemleges

fizetésre kötelező rendelkezést. A Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú ítélete a Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítéletét egyebekben helybenhagyta.

- [13] 3.1. Az indítványozó védője fellebbezésében az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] a sérelmére hivatkozott a bíróságokat terhelő indokolási kötelezettség vonatkozásában, idézve az Alkotmánybíróság több vonatkozó határozatát.
- [14] A védő hivatkozott arra, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 561. § (3) bekezdésének *f*) pontja szerint az ügydöntő határozat indokolásának ki kell terjednie az indítványok, különösen a bizonyítási indítványok elutasításának indokaira, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével. „Álláspontja szerint a bizonyítási indítványok elutasítására vonatkozó okfejtés elmaradása hatályon kívül helyezési okot képez, amennyiben az ügydöntő tényre, a büntetőjogi főkérdésekre vonatkozik, illetve azokra lényegesen kihat”. A védői érvelés szerint a büntetőügyben kiemelt jelentőséggel bírt Sértett1. és Sértett2. vallomása, „akiknek mind a szavahihetőségre, mind a más tanúk vallomásával ellentétes nyilatkozataira vonatkozólag bizonyítási indítványokat terjesztett elő, amelyeket fellebbezése indokolásában meg is nevezett. Részletesen felsorolta, hogy az elsőfokú bíróság miként döntött a bizonyítási indítványok elutasításáról, azt miként indokolta, illetve egyes indítványok elutasítása esetében sérelmezte az indokolás elmaradását. Meggyőződése szerint a törvényszék megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogot azzal, hogy ügydöntő határozatából hiányzik az elutasított bizonyítási indítványokra vonatkozó okfejtés, amelyre tekintettel az elsőfokú ítélet teljes mértékben megalapozatlan, felülbírálatra alkalmatlan és e jogsértés súlya a Be. 609. §-a alapján a törvényszék ügydöntő határozatának hatályon kívül helyezését teszi szükségessé” {vö. Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú ítélete, Indokolás [32]}. A védő hivatkozott arra, hogy bár az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, azonban elmulasztotta átfogóan számba venni, felsorolni azokat a bizonyítékokat, amelyek tekintetében értékelési kötelezettség terhelte volna (így például az indítványozó és Sértett1. között lezajlott Messenger üzenetváltások teljes terjedelmű leiratát). „Meglátása szerint a törvényszék a bizonyítékokat mindkét tényállási pont esetében formálisan, elnagyoltan, egyoldalúan és részrehajlóan értékelte. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság ítéletében sommásan összefoglalta a vádlotti és tanúvallomások tartalmát, elmulasztotta összegezni a vádlott és a több alkalommal vallomást tett tanúk előadásainak összegzését, így megkerülve az ellentmondások feloldására irányuló kötelezettség teljesítését, továbbá a személyi bizonyítékok köréből kiemelte

azokat, amelyek logikai kapcsolat teremtésére voltak alkalmasak a történeti tényállásban megállapított tényekkel". A védő részletesen elemezte az egyes tanúvallomásokot és általa állított ellentmondásokat, különösen Sértett1. vallomása tekintetében, „a szavahihetőségének megcáfolása érdekében, illetve annak bemutatása végett, hogy vallomásait személyes érdekektől vezérelve tette meg". A védő részletezte, hogy álláspontja szerint a Balassagyarmati Törvényszék a Be. egyéb, általa megjelölt rendelkezéseit is megsértette.

[15] Mindezekre tekintettel a védő elsődlegesen indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és a törvényszéket utasítsa új eljárásra az indokolási kötelezettség teljesítésére vonatkozó törvényi kötelezettség megsértése és a jogi indokolás hiánya miatt. Másodlagosan indítványozta, hogy az ítéltábla a terheltek és a tanúk vallomásai, valamint az értékelni elmulasztott bizonyítékok, továbbá a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás útján az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát küszöbölje ki, ennek eredményeként eltérő tényállást állapítson meg, amelynek alapján az indítványozót bizonyítottság hiányában mentse fel az emberkereskedelem és kényszermunka bűntette, valamint a kapcsolati erőszak bűntette miatt emelt vádak alól. Harmadlagos indítványa a védencével szemben kiszabott büntetés enyhítésére irányult, amellyel kapcsolatban kérte figyelembe venni a jelentős időmúlást és azt a tényt, hogy 5 kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni.

[16] 3.2. A Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú ítéletének indokolása rögzítette, hogy „a Balassagyarmati Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírálta, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – a védő érvelésével ellentétben – a perrendi szabályokat megtartotta". A bíróság megállapította, hogy a Balassagyarmati Törvényszék az indítványozó „védekezését maximálisan figyelembe vette, amely már önmagában a védő által hangoztatott pártatlanság hiányára utalás alaptalanságát támasztja alá". A Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú ítéletének indokolása szerint „az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, az [...] indítványozót], továbbá az elsőfokú ítéletben hiánytalanul és pontosan megjelölt tanúkat kihallgatta, a nyomozati szakban tett vallomásaikat, szakvéleményeket, valamint a releváns okirati bizonyítékokat felolvasással, illetve ismertetéssel a bizonyítás anyagává tette. Az elsőfokú bíróság a vád tárgyát képező valamennyi lényeges tényre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben felvette a bizonyítást, majd a tényállás-megállapítási kötelezettségének is eleget tett. A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem szenved hiányosságban és a törvényszék a

tényállás-megállapítási kötelezettsége keretében a vádat is kimerítette. Iratellenesség – az elsőfokú ítélet indokolásának két mondata kivételével – sem állapítható meg, mert az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításakor minden esetben a tartalmukkal egyezően vette figyelembe az iratokat, továbbá a védelem álláspontjával ellentétben a tényből-tényre következtetés hibája sem valósult meg, mert a Balassagyarmati Törvényszék által megállapított tényekből kizárólag az ítéletében rögzített tényállás következik”.

[17] Ezt követően a Fővárosi Ítéltábla vizsgálta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása megfelel-e a törvényi követelménynek. E körben megállapította, hogy „a Balassagyarmati Törvényszék a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés *d*) pontjában meghatározott »rövid indokolás« törvényi követelményét éppen kimerítő terjedelemben, a büntetőügy legfőbb kérdéseire szorítkozva megindokolta, hogy az [... indítványozó] tagadó vallomásával szemben milyen bizonyítékokra alapította ítéleti tényállását. Indokolásában tetten érhető az [...indítványozó] bűnösségét alátámasztó bizonyítékok és az azokból levont következtetéseihez vezető gondolatmenet, továbbá egyértelműen beazonosítható, egyben ellenőrizhető is, hogy miként jutott el a bűncselekmények elkövetését megállapító döntéséhez. Kétségtelen tény, hogy az ügydöntő határozatok indokolásával szemben támasztott követelményeknek csak minimális mértékben tett eleget, azonban az elsőfokú ítélet indokolásából nyomon követhető, hogy melyek voltak azok a körülmények, amelyeket irányadónak tekintett, valamint érveléséből a további bizonyítás szükségtelensége is kiolvasható. (...) Az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményez hatályon kívül helyezést, ha a megtámadott határozat indokolása a ténykérdések tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire alapította, ilyen esetben nyilvánvalóan meghíúsul az érdemi felülbírálat lehetősége. A másodfokú bíróság a felülbírálat során nem szembesült a felvázolt problémával, ezért a védelmi fellebbezésnek a törvényszéki ítélet ezen okból hatályon kívül helyezését célzó elsődleges indítványa alaptalannak bizonyult” {vö. Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú ítélete, Indokolás [61], [63]}.

[18] A Fővárosi Ítéltábla ítélete megállapította továbbá, miszerint „a megalapozott tényállásból a törvényszék tehát okszerűen vont következtetést az [... indítványozó] bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek, azonban a másodfokú bíróság egyetértett a fellebbviteli főügyészszéggel abban, hogy a bírósági ítéletekkel szemben támasztott közérthetőség követelményére tekintettel a jogi indokolásnak a minősítésen túl ki kell terjednie a

törvényi tényállási elemek és az [... indítványozó] cselekvősegeinek párosítására is. Az ítéltábla azért idézte jelen határozat [9]–[25] bekezdésében a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a jogi indokolás körében kifejtett álláspontját, mert az oly mértékben teljeskörű és minden elemében helytálló, hogy a másodfokú bíróság kizárólag ismétlésekbe tudna bocsátkozni, ehelyett visszautal az említett bekezdésekben foglaltakra azzal, hogy azt változtatás nélkül beemeli az elsőfokú ítélet [72] bekezdésébe”.

- [19] 4. Az indítványozó ezt követően, 2026. január 16-án nyújtotta be alkotmányjogi panaszát.
- [20] Az indítvány szerint a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú és a Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú ítélete alaptörvény-ellenes, mivel sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdéseiben rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát (különösképpen a fegyverek egyenlőségének elvét, valamint az indokolt bírói döntéshez való jogot), valamint a védelemhez való jogát. Az indítványozó kérte az ítéletek megsemmisítését, valamint azt, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel a Fővárosi Ítéltáblát a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztésére.
- [21] Az ítéletek alaptörvény-ellenességének bizonyítására az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) AB határozatában foglaltakra, amely – többek között – nevesítette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő részjogosítványokat. „A szabály de facto nem rögzíti, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége” – idézte az indítvány.
- [22] Az indítvány idézte továbbá az Alkotmánybíróság 7/2013 (III. 1.) számú határozatát, a bíróságokat – szintén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásból fakadóan – terhelő indokolási kötelezettség vonatkozásában. Az indítványozó hivatkozott továbbá arra, hogy „az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképp sem lehet alacsonyabb minőségű, mint a nemzetközi (különösen az Emberi Jogok Európai Bírósága által) kibontott jogvédelem”. E körben az indítvány kifejtette: az Emberi Jogok Európai Bírósága „következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. A Bíróság jogértelmezésében az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indoklás elégíti ki az indoklási kötelezettség egyezménybeli

követelményét. Bár a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképp sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indoklási kötelezettség terhelné, ugyanakkor azt is elvi élel mondta ki, hogy a (bírói) döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alaposággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indoklásában is adjon számot. Az indoklási kötelezettség teljesítésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy az indoklás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e”.

- [23] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában is hivatkozott a Be. 561. § (3) bekezdésének *f)* pontjára és kifejtette: „a bizonyítási indítvány(ok) elutasítására vonatkozó okfejtés elmaradása hatályon kívül helyezési okként értékelhető, ha az ügydöntő tényre, a büntetőjogi főkérdések [Be. 163. § (1) bekezdés] elbírálásával kapcsolatba hozható, és azokra lényegesen kihat”.
- [24] Az indítványozó rögzítette, hogy a büntetőeljárás során „különösen nagy nyomatékmal szándékozta vizsgálni” Sértett1. szavahihetőségét, amellyel kapcsolatban – szerinte – „nyomatékos kétségek merültek fel”. Sértett2. vonatkozásában pedig a „vallomásai közötti ellentmondás feloldásának megkísérlése, és a vallomása hitelességének megdöntése érdekében látta szükségét a védelem a bizonyítás felvételére”.
- [25] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a 2023. október 3. napján megtartott előkészítő ülésen a védelem indítványozta Sértett1. tanúkenti kihallgatását azzal, hogy a bíróság hívja fel a tanút az indítványozóval váltott Messenger üzenetváltások, hangüzenetek megküldésére. Indítványozta a védelem továbbá – név szerint megnevezve – a [...] -i utazáson jelen volt férfi, Sértett2., valamint a II. és a III. rendű vádlottak tanúkenti meghallgatását, továbbá Sértett1. szülei, az indítványozó édesanyja, a [...] -ben a szórakozóhelyen segítséget nyújtó magyar nő, a [...] -i lakásban dolgozó nő, valamint Sértett1. korábbi élettársa „tanúkenti meghallgatását, valamint a tanúk vallomása közötti ellentmondások feloldására indítványozta az érintett tanúk szembesítését”. A másik vádpont tekintetében a védelem – név szerint megnevezve – indítványozta Sértett2., valamint a 2020. július 5-i feljegyzést készítő rendőrök és LB (arra, hogy ő az ügghöz miként kapcsolódik, nem tér ki az indítvány) tanúkenti idézését, illetve mindkét vádpont tekintetében az indítványozó édesanyja, valamint a III. rendű vádlott tanúkenti meghallgatását. Ezt meghaladóan 2024. május 6. napján elektronikus úton bizonyítási indítványt terjesztett elő egy újabb, név szerint megnevezett tanú (a továbbiakban: KA) kihallgatása iránt. Ennek okát abban jelölte meg, hogy az indítványozó előadása szerint letartóztatása során „kapcsolatba került

egy férfivel, aki őt arról tájékoztatta, hogy ismer egy férfit, aki [... Sértett1.-gyel] kapcsolatba került, vele szexuális kapcsolatot létesített, majd a nő azt találta ki, hogy a férfi megerőszakolta őt. A férfit nem ítélték el, ugyanis sms-ek által bizonyítani tudta, hogy a szexuális kapcsolatra közös megegyezés alapján került sor". Bár az indítványozó a 2024. március 26. napján megtartott tárgyaláson hivatkozott erre a tanúra és jelezte, hogy tanúként kívánja a tárgyalásra idézni, a férfi adatait csak utóbb sikerült megszereznie.

[26] Az indítvány rögzítette, miszerint „a 2024. május 14. napján megtartott folytatólagos tárgyaláson megerősítettem a hivatkozott (... név szerint a rendőr tanú, KA, valamint az indítványozó ... édesanyja tanúként történő kihallgatására irányuló) védelmi indítványokat, azokat a bíróság – a tárgyaláson meghozott – végzésével elutasította. Bizonyítási indítványt elutasító végzését sommás jelleggel azzal indokolta, hogy »... a rendőr tanú kihallgatását nem fogantatosítja, tekintettel arra, hogy rendőri jelentését részletesen rögzítette a nyomozás során, a vádlott édesanyjának kihallgatására irányuló indítványt pedig az elfogultságra tekintettel szintén elutasítja.« Az elsőfokú bíróság a (... KA) tanú kihallgatására vonatkozó indítványt az elutasító végzésben – noha rendelkezett róla – még csak meg sem indokolta. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a tanúk vallomásai közötti ellemondások feloldására – a védelmi bizonyítási indítvány ellenére – még csak meg sem kísérelte a szembesítést”. „A 2024. november 7. napján megtartott tárgyaláson a törvényszék végzéssel a rendőr tanúk és (... LB) meghallgatására, valamint Sértett1. és Sértett2. kihallgatásáról készült kamerafelvétel megtekintésére vonatkozó védelmi indítványokat is elutasította, azonban ezen döntését a bíróság egyáltalán nem indokolta (... a III. rendű vádlott tanúkénti kihallgatása iránti indítványról pedig egyáltalán nem rendelkezett)”.

[27] Az indítvány szerint a „Balassagyarmati Törvényszék 9.B.84/2023/122. számú-, fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletéből aggálytalanul megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Be. 561. § (3) bekezdés f) pontjában írt kötelezettségnek; az ítélet indoklásában egyáltalán nem adott számot a hivatkozott védelmi bizonyítási indítványok elutasításának indokairól (illetőleg az alkalmazott jogszabályról). A Be. rendelkezései egyértelműek a tekintetben, hogy a bizonyítási indítványok elutasításának indokait az ügydöntő határozatban kell megjelölni; az elsőfokú bíróság által alkalmazott-, a bizonyítási indítvány pervezető végzésben történő elutasítása, és annak elnagyolt, semmitmondó, sommás indoklása semmiképp sem értékelhető az indoklási kötelezettség teljesítéseként, az a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjog (kiváltképpen a fegyveregyenlőség és az indokolt bírói ítélethez való jog) sérelmét eredményezte. A fegyveregyenlőség elve sérült azáltal, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőjogi főkérdések tekintetében

túlnyomóan az vádhatóság indítványait teljesítette, az Indítványozó védekezését alátámasztó, egyúttal (... Sértett1. és Sértett2.) vallomásának hitelessége megkérdőjelezésére alkalmas indítványokat pedig figyelmen kívül hagyta.

- [28] Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott bizonyítási indítványok elutasítására vonatkozó okfejtés az elsőfokú ítéletből teljességgel hiányzik, ugyanakkor azok az ügydöntő tényekre, a büntetőjogi főkérdések tisztázására szolgáltak, az ügy lényegét érintették, ekként az indítványok indoklás nélküli elutasítása és/vagy figyelmen kívül hagyása durván sérti a tisztességes eljárás alkotmányos alapelvét és annak részjogosítványát.
- [29] A védelem tehát a bizonyítás során nem rendelkezett a váddal összevethető súlyú jogosultságokkal és ez a körülmény – súlyosan sértve a védelem jogait – nagy mértékben megnehezítette a bizonyítási eljárás tárgyilagos lefolytatását, egyúttal érdemben befolyásolta az eljárás végkimenetelét.
- [30] Az elsőfokú bíróság a nagyszámú és kellő részletességgel megokolt védelmi bizonyítási indítványok elutasítását az ügydöntő határozatban nem indokolta meg, a védelem érvelését tehát teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. A Fővárosi Ítéltábla ugyan észlelte, hogy az elsőfokú bíróság feltűnően röviden foglalkozott a bizonyítékok értékelésével, megjegyezve azt, hogy az indokolási kötelezettségét csak a minimális mértékben teljesítette, ámde, noha a védelem nyomatékosan hangsúlyozta és sérelmezte a fellebbezés indokolásában, nem rögzítette azt a lényeges körülményt, hogy az elsőfokú bíróság a nagyszámú bizonyítási indítvány elutasítását nem indokolta meg és ezt a súlyos indokolásbeli hiányosságot a másodfokú bíróság maga sem pótolta. Ezt a kérdést, a védelem nyomatékos és hangsúlyos fellebbezésbeli érvelését, kifogását a másodfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül és említetlenül hagyta, erre egyáltalán nem reagált”.
- [31] Az indítványozó szerint „az, hogy a védelem által kellően megokolt bizonyítási indítványokat az elsőfokú bíróság indokolás nélkül utasította el, megsértette a 7/2013. (III.1.) AB határozatban nevesített, a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványának tekinthető indokolt bírói döntéshez való jogot”.
- [32] 5. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [33] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon

belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a hatvan napos határidőn belül terjesztette elő.

- [34] 5.2. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó alaptörvényi és törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, valamint a támadott bírói döntéseket.
- [35] 5.3. Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja szerint az indítványban meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése vonatkozásában ilyen indokolást nem tartalmaz, ekként csak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében felel meg ennek a törvényi követelménynek.
- [36] 5.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel nem konjunktív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását (vö. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]). A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [37] 5.4.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése processzuális alapjogot tartalmaz, amely ekként elsősorban a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti {5/2020. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [47]; 6/2019. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [31]; 3181/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [24]}.
- [38] Az Alkotmánybíróság következetesen hangsúlyozza, hogy a tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek együttes figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [48]–[50]; 3244/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [32]; 3188/2021. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [21]}.

- [39] A tisztességes bírósági eljárás követelményrendszere azt a célt szolgálja, hogy csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]}. Ezen elvárás lényege valójában az, hogy a jogalkalmazás részéről az érintettet ne érje a döntési jogkör diszkrecionalitásával nem igazolható meglepetés {9/2023. (VI. 20.) AB határozat, Indokolás [98]}.
- [40] Az Alkotmánybíróságok következetes gyakorlata szerint hangsúlyozza, hogy a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [41] Ehhez kapcsolódóan a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, vagyis a bíróság kötelezettsége, hogy az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {ld. pl.: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]; 1041/2026. (II. 6.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [42] 5.4.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában is előadta, hogy mindkét sértett szavahihetőségét „kiemelt nyomatékkal” kívánta vizsgálni, az ehhez szükséges bizonyítási indítványokat azonban a Balassagyarmati Törvényszék elutasította. Az indítványozó hozzátartozóinak, valamint más személyeknek a tanúkénti meghallgatását is elutasította az elsőfokú bíróság, mint ahogy a szembesítésre vonatkozó indítványoknak sem tett eleget. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában is állította, hogy a Balassagyarmati Törvényszék eljárása és ítélete nem felel meg a Be. 561.§ (3) bekezdése f) pontjában foglaltaknak, mivel sérti a „fegyveregyenlőség” elvét és indokolása sem megfelelő.
- [43] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.77/2025/24. számú ítélete ehhez képest rögzítette, miszerint „a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a Balassagyarmati Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbíráta, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – a védő érvelésével ellentétben – a perrendi szabályokat megtartotta”. Az ítélet

megállapította továbbá azt is, hogy a „Balassagyarmati Törvényszék a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés *d)* pontjában meghatározott »rövid indokolás« törvényi követelményét éppen kimerítő terjedelemben, a büntetőügy legfőbb kérdéseire szorítkozva megindokolta, hogy az (... indítványozó) tagadó vallomásával szemben milyen bizonyítékokra alapította ítéleti tényállását”. „A fellebbezés indokolásában kifejtett védői érvelésre tekintettel a másodfokú bíróság azt is kiemeli, hogy (...az indítványozónak) a Be. 3. § (1) bekezdésében biztosított védelemhez való alapvető joga jelen büntetőügyben a legkisebb mértékben sem sérült, mert az elsőfokú eljárásban a törvény által biztosított lehetőségeknek megfelelően, korlátozás nélkül fejthette ki álláspontját akár szóban, akár írásban. Az (...indítványozó) védekezésének az elsőfokú bíróság tág teret biztosított”.

- [44] Mindezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a másodfokú bíróság – ítéletéből kitűnően, s a már kifejtettek, illetve hivatkozottak szerint megállapíthatóan – indokolta, hogy az indítványozó fellebbezésében a „fegyverek egyenlőségével”, a tényállás tisztázásával és a bizonyítottsággal, az ítélet indokolásával valamint egyes bizonyítási indítványok elvetésével kapcsolatban előadott kifogásaival szemben miért hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét. A másodfokú bíróság eljárása teljeskörű felülbírálat volt, melynek keretében vizsgálta a tényállás megalapozottságát és a feltárt hibákat orvosolta.
- [45] Az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja a bírói döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és érvek megalapozottságát, ahogyan azt sem, hogy a jogalkalmazó helyesen értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket {vö.: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Valójában ugyanis ezek a lefolyt bizonyítás, illetve a bizonyíték mikénti értékelésének, ennek folytán a megállapított tényállás helyességének vitatását jelentenék.
- [46] Következésképpen az indítványozó az Alaptörvény általa megjelölt, sérülni vélt rendelkezése kapcsán az elsőfokú eljárással és döntéssel szemben valójában olyan kifogásokat tett, melyeket az alapügyben eljáró másodfokú bíróság vizsgálat tárgyává tett és arra választ adott. Azonban az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül nem értékelhető alkotmányos kérdésként önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntéseket tévesnek, magára nézve sérelmesnek tartja {vö.: 3529/2021. (XII. 13.) AB végzés, Indokolás [24]; 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [47] Mindebből következően nem állapítható meg bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállása.

[48] 5.4.3. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján hívja fel a bíróságot a kifogásolt ítélet végrehajtásának felfüggesztésére. Erről ugyanakkor a döntés visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie {3328/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [23]; 3356/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [24]}.

[49] 6. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 29. §-a, 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is – visszautasította.

Budapest, 2026. június 30.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró